

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 12/2231

Vår ref: 13/1531-2/STPE

25.04.2013

Utlendingsdirektoratets høringsinnspill - Levekår og tiltak for mennesker med utviklingshemming

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets (JD) oversendelse av høringsnotat fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) om situasjonen på ulike samfunnsområder for personer med utviklingshemming. Regjeringen har besluttet å legge frem en stortingsmelding om saken. Høringsnotatet vil sammen med høringsinnspillene danne grunnlag for en faktabeskrivelse av levekår og tiltak for mennesker med i utviklingshemming i stortingsmeldingen.

Innspill til høringsnotatet fra BLD

Utlendingsdirektoratet mener det med fordel kunne vært presisert om høringsnotatet også omfatter asylsøkere med utviklingshemming. I så fall er høringsnotatet upresist og mangelfullt. BLD fastslår i punkt 13.2.9 at pasienter og brukere med innvandrerbakgrunn og deres pårørende har de samme rettighetene til helse- og omsorgstjenester som den øvrige befolkningen.

Utlendingsdirektoratet gjør oppmerksom på at asylsøkere i henhold til forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket (FOR-2011-12-16-1255) ikke har krav på omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a annet. Asylsøkere har således ikke krav på blant annet avlastning, støttekontakt eller brukerstyrt personlig assistanse.

Til JDs orientering

Vi bemerker for øvrig at ansvarsfordelingen mellom utlendingsforvaltningen og helsemyndighetene når det gjelder helse- og omsorgstjenester til asylsøkere byr på enkelte utfordringer i det daglige arbeidet.

De siste årene er det blitt gjennomført omfattende regelverksendringer i helselovgivningen. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester trådte i kraft 1.1.2012 og erstatter tidligere kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven. Den nye loven opphever det juridiske skillet mellom

helsetjenester og omsorgstjenester, se Prop. 91 L (2010-2011). Det fremgår videre av forarbeidene at bakgrunnen for lovendringene er den senere års utvikling innenfor den kommunale helse- og omsorgstjenesten i retning av at flere tjenester ytes av hjemmetjenestene. Dette representerer en dreining i hjemmehjelpstjenestetilbudet der stadig flere tungt hjelpetrequende brukere mottar tjenester utenfor institusjon. Slike økte krav til tilrettelegging og tilpasning i mottak kan stride mot mottakstilbudets formål om å være et midlertidig nøkternt botilbud.

Dreiningen i hjemmehjelpstjenesten sammenholdt med opphevelsen av det tradisjonelle skillet mellom helse- og omsorgstjenester vanskeliggjør dagens ansvarsforhold overfor helse- og pleietrequende asylsøkere og praktiseringen av de begrensningene fastsatt i forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket.

Utlendingsdirektoratet vil se nærmere på problemstillingen og hvordan denne kan løses i praksis.

Med hilsen

Stephan Mo
avdelingsdirektør

Marius Mølmen Moen
underdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk i Utlendingsdirektoratet og har derfor ingen signatur. Brevet sendes kun elektronisk.